

Huvudman

Norrköpings kommun
norrkoping.kommun@norrkoping.se

Beslut

Datum 2024-09-17

Dnr 2023:8850

Sida 1 (10)

Ärendet

Tillsyn av Norrköpings Lärlingsgymnasium 1 i Norrköpings kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 12 april 2024

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Norrköpings kommun att senast **onsdag den 20 november 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärd avseende brist rörande att starta utredning om behov av särskilt stöd. Den vidtagna åtgärden ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Norrköpings kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Norrköpings kommun ska vidta följande åtgärd:

Starta utredning om behov av särskilt stöd

1. Se till att rektorn skyndsamt utreder en elevs behov av särskilt när det anmälts till rektorn att det kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. I det ingår att ta fram skriftliga rutiner utifrån skollagens krav avseende att starta en utredning om en elevs behov av särskilt stöd. De skriftliga rutinerna ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. Vidare ingår att rektorn, för perioden 1 augusti till 6 november 2024, ska dokumentera vilket datum en anmälan om eventuellt behov av särskilt stöd har inkommit samt vilket datum en utredning om behov av särskilt stöd har startats för respektive elev. Även denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen, Läroplan för gymnasieskolan 11 [Lgy 11], 2.6 Rektorns ansvar [2011:144])

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser studiehandledning på modersmålet, frånvaro, anmälan om särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram, skriftliga rutiner för hantering av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt betygssättning.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av den vidtagna åtgärden skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (Dnr SI 2023:8850) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2024 genomfört en tillsyn av Norrköpings lärlingsgymnasium 1 i Norrköpings kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck, studiehandledning på modersmålet, frånvaro, särskilt stöd, rätten att gå om en kurs, skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt betygssättning.

Skolinspektionen har den 12 april 2024 beslutat att förelägga Norrköpings kommun att senast den 19 augusti 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande studiehandledning på modersmålet, särskilt stöd, skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt betygssättning. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Norrköpings kommun en anmärkning avseende frånvaro.

Norrköpings kommun har den 19 augusti 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Norrköpings kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälppts.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Starta utredning om behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn inte ser till att alla elevers behov av särskilt stöd utreds, när en anmälan inkommit om att det kan befaras att eleverna, trots extra anpassningar, inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. I stället framgår att rektorn och elevhälsan går igenom anmälningarna och beslutar för var och en av dem om en utredning ska genomföras eller inte. Vidare uppger huvudmannen att såväl rektorn som elevhälsan har fått utbildning i ett gemensamt dokumentationssystem där det ska anges om en utredning om behov av särskilt stöd ska startas eller inte för en anmäld elev. Även i huvudmannens inskickade rutin för arbetet med att anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd anges att rektorn ska besluta om en utredning ska inledas eller inte.

Av den dokumentation som huvudmannen inkommit med i samband med redovisningen framgår att 73 elever har anmälts till rektorn mellan den 11 april och 24 juni 2024 avseende att det kan befaras att eleverna inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Vidare framgår att av dessa 73 elever har 21 elever fått en bedömning om de ska få en så kallad "vidareutredning" eller inte. Av de 21 elever som har fått en bedömning har endast fem elever bedömts vara aktuella för att en vidareutredning ska genomföras. En elev har först bedömts inte vara aktuell för en vidareutredning och sedan fått en ny bedömning som ledde till att eleven bedömdes vara aktuell för en vidareutredning. Vidare framgår att fyra av fem av de utredda eleverna bedöms vara i behov av särskilt stöd.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att rektorn ska se till att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt ska utredas, när det anmälts till rektorn att det kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att eleven getts stöd i form av extra anpassningar. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 7 § skollagen)

Av läroplanen framgår bland annat att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen, elevhälsan och studie- och yrkesvägledningen utformas så att eleverna får särskilt stöd samt andra stödåtgärder som de behöver. (Läroplan för gymnasieskolan 11, 2.6 Rektorns ansvar [2011:144])

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att det finns elever som anmälts till rektorn avseende att det kan befaras att eleverna inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots extra anpassningar, men vars eventuella behov av särskilt stöd inte har utretts. Om en elevs behov av särskilt stöd inte utreds riskerar eleven att helt, eller under en viss tid, bli utan det särskilda stöd som eleven har rätt till.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Norrköping kommuns verksamhet vid Norrköpings lärlingsgymnasium 1 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att starta utredningar om elevers eventuella behov av särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Norrköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden utan konstaterade brister

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att lärarna har genomfört en inventering kring behovet av studiehandling på modersmålet och att lärarna sedan har återkopplat behovet till rektorn. Skolan har även haft en dialog med centrum för flerspråkighet gällande planeringen för studiehandledningen under pågående läsår och hur denna ska anpassas efter respektive elevs APL-dagar. Vidare har skolan bokat in en informationsinsats för undervisande lärare om hur studiehandledare kan samverka med undervisande lärare och hur behovet snabbt kan upptäckas. Informationsinsatsen planeras under höstterminen 2024. Enligt överenskommelse med centrum för flerspråkighet kan skolan ansöka om studiehandledning på modersmål löpande under läsåret om behov uppmärksammas.

Av den dokumentation som huvudmannen inkommit med i samband med redovisningen framgår att tre elever har bedömts vara i behov av studiehandling på modersmålet somaliska; en elev i årskurs 1, en elev i årskurs 2 och en elev i årskurs 3.

Rättslig reglering

Av gymnasieförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. En elev som ska erbjudas modersmålsundervisning och som före sin ankomst till Sverige har undervisats på ett annat språk än modersmålet får ges studiehandledning på det språket i stället för på modersmålet, om det finns särskilda skäl. (9 kap. 9 § gymnasieförordningen [2010:2039])

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan om särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn den 2 maj 2024 har informerat samtlig personal om skollagens krav när de ska anmäla till

rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Av huvudmannens redovisning framgår vidare att alla undervisande lärare senast den 17 maj 2024 skickade in en anmälan till rektor för de elever man befarade inte skulle nå målen, trots att de fått stöd i form av extra anpassningar. Av huvudmannens redovisning framgår slutligen att i de fall där utredning om behov av särskilt stöd har påbörjats och avslutats har rektor beslutat om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram.

Av den dokumentation som huvudmannen inkommit med i samband med redovisningen framgår den information som delgavs all personal i maj 2024. Vidare framgår att mellan den 11 april och 24 juni 2024 har 73 elever anmälts till rektor avseende att det kan befaras att eleverna inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Slutligen framgår att för fem elever har utredningen om behov av särskilt stöd avslutats och för dessa fem elever har rektor fattat beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram.

I samband med huvudmannens redovisning har Skolinspektionen mottagit fyra åtgärdsprogram. Av dessa åtgärdsprogram framgår elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses, när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Vidare framgår att rektor fattat det formella beslutet att utarbeta åtgärdsprogrammet.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektor. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 7 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektor. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektor eller den som

rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom dessa områden. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan numera har utarbetat skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning.

I samband med huvudmannens redovisning har Skolinspektionen mottagit dessa rutiner och där framgår att rutinerna beslutades av skolans rektor den 2 maj 2024.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det för varje skolenhet ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 5 kap. 4 b-4 d §§ skollagen. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn bland annat har informerat undervisande lärare om att resultat på nationella prov särskilt ska beaktas vid betygssättning. Vidare framgår att rektorn och

förstelärarna har fört diskussioner kring bedömning kopplat till nationella prov. Rektorn har utsett ämnesansvariga i respektive ämne som ansvarar för analysarbetet kring betygssättning i samtliga kurser. Analysen i ämnena kommuniceras till rektorn vid vårterminsslut och används sedan i det systematiska kvalitetsarbetet. Undervisande lärare i gymnasiegemensamma ämnen har, i samband med nationella prov och rättning av dessa, upprättat ett dokument där det tydliggörs vilka resultat eleven har på det nationella provet och vilka resultat eleven har i övrigt betygssunderlag. I dokumentet motiverar undervisande lärare det slutbetyg som eleven har fått då det skiljer från betyget på det nationella provet.

Av den dokumentation som huvudmannen inkommit med i samband med redovisningen framgår att det i kursen engelska 5 är 26 elever som har skrivit nationellt prov. För fyra av dessa elever avviker kursbetyget från resultatet på det nationella provet och för samtliga fyra elever har skolan redovisat hur det nationella provet särskilt har beaktats vid betygssättningen på kursen. I kursen svenska 1 är det 30 elever som har skrivit nationellt prov. För åtta av dessa elever avviker kursbetyget från resultatet på det nationella provet och för samtliga åtta elever har skolan redovisat hur det nationella provet särskilt har beaktats vid betygssättningen på kursen. I kursen svenska som andraspråk 1 är det två elever som har skrivit nationellt prov. För båda eleverna avviker kursbetyget från resultatet på det nationella provet och för båda eleverna har skolan redovisat hur det nationella provet särskilt har beaktats vid betygssättningen på kursen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår, i den lydelse som nu tillämpas, att vid betygssättning i en kurs som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl. (15 kap. 25 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Norrköpings kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller betygssättning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolinspektionen förutsätter att rektorn och huvudmannen även fortsättningsvis följer upp avvikelserna mellan kursbetygen och resultaten på de nationella proven, för att på så sätt säkerställa att betygssättningen är rättvis och likvärdig.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn den 2 maj 2024 informerade all skolpersonal om rutinen "Anmälan till rektor" som innefattar upprepad eller längre skolfrånvaro. Rutinen beskriver att lärare gör anmälan till rektor gällande upprepad eller längre frånvaro via Intranätet. Dessa anmälningar behandlas sedan av rektorn och elevhälsan och därefter startar rektorn en frånvaroutredning om det inte bedöms obehövt. Elevhälsan återkopplar sedan eventuella åtgärder till den som gjort anmälan. Frånvaroutredning genomförs därefter av mentor och skickats in till elevhälsan. Elevhälsan går sedan igenom frånvaroutredningen och beslutar om andra eventuella åtgärder. Att all dokumentation gällande oroande skolfrånvaro sammanställs i ett gemensamt dokumentationssystem säkerställer enligt huvudmannen att ingen information missas.

Av huvudmannens redovisning framgår vidare att skolan har utarbetat nya rutiner som ska verka förebyggande i arbetet med elevers måloppfyllelse och även i det närvarofrämjande arbetet. En del av dessa rutiner är ett dokument som i första hand används av mentor för att föra dokumentation kring sina mentorselever. En annan del av dessa rutiner är en extra konferenstid som har också lagts till för att bland annat möjliggöra ökad samverkan och delgivning av information mellan undervisande lärare och elevhälsan.

Av den dokumentation som huvudmannen inkommit med i samband med redovisningen framgår den information som delgavs all personal i maj 2024.

Rättslig reglering

En elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Vid upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (15 kap. 16 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Hans-Göran Arvidsson

Beslutsfattare

Signerat av: Hans-Göran Arvidsson

X Christina Thorsélius

Föredragande

Signerat av: Christina Thorsélius